

Manastirea Argesului

Alaturi de balada Miorita, legenda Monastirea Argesului face parte dintre cele mai realizate creatii folclorice romanesti - ambele putand fi considerate si componente ale miturilor nationale.

Cele mai cunoscute mituri autohtone sunt: Mitul etnogenezei - Traian si Dochia; Mitul estetic, al jertfei pentru frumos - Monastirea Argesului; Mitul erotic - Zburatorul; Mitul pastoral - Miorita.

Tema acestei legende oglindeste conceptia jertfei pentru creatie, comuna popoarelor balcanice, referitoare la inaltarea unei cetati, construirea unui pod, zidirea unei manastiri. Rapsodul roman a fost impresionat de frumusetea manastirii de la Curtea de Arges, atribuita istoric legendarului domnitor Negru Voda si artistic lui Manole, insotit de "noua mesteri mari" pe care-i "si intrece". Domnitorul alege locul inaltarii langa "un zid parasit si neispravit", ca dovada ca inainte au incercat si altii, fara succes, sa construiasca aici.

Mesterii se apuca de lucru, dar "orice lucra/ noaptea se surpa". Manole viseaza ca nu vor putea inalta manastirea pana cand nu vor zidi " cea intai sotioara, cea intai surioara/ care s-a ivi/ mani in zori de zi", iar ceilalti mesteri jura sa pastreze secretul si sa astepte hotararea destinului.

Numai ca (in alte variante) ceilalti isi anunta din vreme sotiile sa nu vina, la ei in ziua aceea. Singura care se iverse in zori este Ana. Sotioara lui floarea camului. Manole il roaga pe Dumnezeu sa dea o ploaie cu spume, un vant puternic, pentru a o intoarce pe Ana din cale. Dar ea a sosit hotarata sa-si infrunte destinul, iar Manole incepe s-o zideasca, prezentand aceasta jertfa ca pe-o gluma. Zidul se inalta treptat, marcand tragicul momentului. Manastirea este construita si Negru Voda vine, intrebandu-i pe mesteri daca mai pot inalta o alta manastire "Mult mai luminoasa/ si mult mai frumoasa. "

Ei raspund ca da, iar domnitorul porunceste sa se strice schelele si sa se ridice scarile. Mesterii isi fac aripi din sindrila si cad rand pe rand jertfa incercarii efemere de a se salva. Cand Manole incearca sa zboare, mai aude inca din zid glasul Anei, care se stingea cu pruncul sau. Unde cade mesterul cel mare, se iverse "o fantana lina/ cu apa putina/cu apa sarata/de lacrimi udata"!